

JUSTITSMINISTERIET

Administrationsafdelingen

Dato: 30. juni 2010
Kontor: Planlægnings- og
Udviklingskontoret
Sagsnr.: 2010-005-0009
Dok.: LON40703

Samlet status for regeringens indsats mod bande- og rock- erkriminalitet

1. Massiv og helhedsorienteret indsats

En af regeringens vigtigste prioriteter er at bekæmpe den alvorlige kriminalitet i bande- og rockermiljøerne og dæmme op for den bandekonflikt, som blussede op i sensommeren 2008.

En effektiv indsats mod bande- og rockerkriminalitet må nødvendigvis gå på to ben: på den korte bane en "hård" del med fokus på hurtige og konsekvente reaktioner over for bande- og rockermedlemmerne gennem massiv polititilstedeværelse og intensiv efterforskning, og på den lange bane en "blød" del med fokus på forebyggende og kriminalpræventive tiltag for at bryde fødekæden til bande- og rockergrupperne.

Som det uddybes nedenfor, hviler indsatsen på området gennemgående på et helhedsorienteret tværsektorielt samarbejde. Med henblik på løbende at sikre de bedst mulige rammer for myndighedssamarbejdet er der i forlængelse af finanslovsaftalen for 2010 nedsat et tværministerielt udvalg til koordinering af indsatsen mod bande- og rockerkriminalitet med deltagelse af Justitsministeriet (formand), Socialministeriet, Integrationsministeriet, Undervisningsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Kulturministeriet, Skatteministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet samt KL. Udvalget har holdt 4 møder i perioden fra december 2009 til maj 2010.

Som det fremgår af beskrivelsen nedenfor, er der i de senere år iværksat et meget stort antal lovgivningsmæssige og administrative tiltag på området, og regeringen følger udviklingen tæt med henblik på løbende at overveje behovet for eventuelle yderligere initiativer.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

2. Tidlig og effektiv forebyggelse

Det er åbenbart, at en tidlig og effektiv kriminalpræventiv indsats er det helt afgørende redskab til at bremse rekrutteringen til bande- og rockergrupperne. Sideløbende med den akutte politiindsats har regeringen derfor sat fokus på at få målrettet den forebyggende indsats bedst muligt med henblik på at modvirke en fortsat rekruttering af utilpassede unge til bande- og rockermiljøerne.

2.1. SSP-samarbejdet

Omdrejningspunktet for den lokale kriminalitetsforebyggende indsats over for børn og unge er samarbejdet mellem skole, socialforvaltning og politi (SSP-samarbejdet). Formålet med SSP-samarbejdet er at afklare, hvilke forebyggelsesmuligheder der findes lokalt og koordinere indsatsen mellem de relevante lokale myndigheder og institutioner. SSP-samarbejdet er i de enkelte kommuner og politikredse etableret og udviklet med udgangspunkt i de lokale forhold og behov, hvor andre samarbejdspartnere f.eks. kan være kriminalforsorgen, sociale institutioner, boligområder og foreningslivet på fritids- og kulturområdet. Inden for rammerne af SSP-samarbejdet iværksættes løbende en lang række konkrete projekter og specielle indsatser med henblik på at forhindre, at børn og unge ender i kriminalitet.

SSP-samarbejdets indsats opdeles i tre niveauer:

- Den *generelle forebyggende* indsats, som er en bred indsats over for alle børn og unge, uanset om de har vist tegn på risikoadfærd eller ej.
- Den *specifikke* indsats, som hjælper børn og unge, der må anses for at være i større risiko for at blive kriminelle.
- Den *individorienterede* indsats, som er rettet mod den lille gruppe børn og unge, der har udviklet et kriminelt handlingsmønster.

Det lokale kriminalpræventive arbejde blev i forbindelse med gennemførelsen af politireformen styrket med oprettelsen af et *kredsraad* i hver politikreds og et *lokalråd* i alle kommuner. Kredsrådet består af politidirektøren og samtlige borgmestre i politikredsen, der sammen udgør det politiske og strategiske niveau i det kriminalitetsforebyggende samarbejde. Lokalrådet består af repræsentanter fra det lokale politi, kommunen og det øvrige lokalsamfund og skaber sammenhæng mellem på den ene side det politiske og strategiske niveau i kredsrådet og på den anden side SSP-

samarbejdet og arbejdet i klubber, foreninger, borgergrupper mv. i den enkelte kommune.

2.2. Lokale banderåd

Som led i regeringens bandepakke fra marts 2009 er der endvidere etableret særlige *banderåd* i de berørte lokalområder med henblik på at styrke den forebyggende indsats. De lokale banderåd - der supplerer det tværgående kriminalpræventive arbejde i navnlig lokalrådet og SSP-samarbejdet - er sammensat så bredt som muligt og inddrager alle relevante aktører i de løbende drøftelser af konkrete udfordringer og forslag til forebyggende og tryghedsskabende tiltag. Banderådene skal navnlig medvirke til yderligere at målrette og udvikle indsatsen for at dæmme op for rekrutteringen til bande- og rockermiljøet, og rådernes primære fokus er derfor de helt unge potentielle bandemedlemmer – den såkaldte ”lillebrorgruppe”.

2.3. Markant styrket indsats mod ungdomskriminalitet

Regeringen fremlagde i oktober 2009 udspillet ”Mere konsekvens, opfølgning og omsorg” med en samlet plan for en markant, styrket, forebyggende og langsigtet indsats mod ungdomskriminalitet, som ledsages af en merbevilling på ca. 700 mio. kr. over fire år. Udspillet bygger på Ungdomskommissionens anbefalinger og indeholder følgende ni hovedelementer:

- En styrket kriminalpræventiv indsats
- En sænkelse af den kriminelle lavalder til 14 år
- Særlige ”ungedommere” ved byretterne
- Ungesamråd i alle politikredse
- Hurtig reaktion
- Mere konsekvens i det sociale system
- Politiets bistand til håndhævelse af visse ungepålæg
- Kommunal egenbetaling ved anbringelse af kriminelle unge
- Sikring af konsekvent kommunal indsats over for kriminelle unge

Den samlede plan mod ungdomskriminalitet bygger på et princip om, at en vellykket kriminalpræventiv indsats skal starte så tidligt som muligt, og at indsatsen bør hvile på omfattende koordinering og samarbejde mellem de forskellige myndigheder, som har med børn og unge at gøre.

Planen for en markant styrket, forebyggende og langsigtet indsats mod ungdomskriminalitet skal i øvrigt ses i sammenhæng med regeringens udspil om Barnets Reform, der generelt styrker den tidlige forebyggelse af sociale problemer hos udsatte børn og unge.

Regeringen har bl.a. som led i udmøntningen af planen mod ungdomskriminalitet iværksat en række konkrete initiativer med henblik på at forebygge kriminalitet - herunder kriminalitet begået i tilknytning til bandede- og rockermiljøet. Det handler i den forbindelse grundlæggende om at hindre, at unge mennesker kommer ind i en kriminel løbebane, gennem tiltag, som angår dels den unge selv, dels den unges forældre. Regeringen har endvidere styrket og effektiviseret myndighedsindsatsen, herunder koordineringen mellem de berørte myndigheder.

2.3.1. Den unge selv

Regeringen lægger stor vægt på at forbedre mulighederne for *tidlig identifikation* af og målrettet indsats over for børn og unge med høj kriminalitetsrisiko. Der blev derfor i forbindelse med satspuljeaftalen for 2010 afsat midler til at udarbejde redskaber, som bl.a. skal hjælpe myndighederne med at udpege og vægte de væsentligste risikofaktorer i forhold til kriminalitet - f.eks. stor fraværsprocent, hyppige skoleskift, kriminelle familiemedlemmer eller den unges livsstil – og til at vælge de mest hensigtsmæssige reaktioner med henblik på at imødegå disse risikofaktorer.

Regeringen indførte i 2009 det såkaldte *ungepålæg*, hvorefter kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at meddele et barn eller en ung i alderen 12-17 år et ungepålæg, når barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare, og når det vurderes, at et frivilligt samarbejde med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren om støtte ikke er tilstrækkeligt til at afhjælpe barnets eller den unges problemer. Det kan aftales lokalt mellem den enkelte kommune og politiet, at politiet bistår med håndhævelsen af sådanne pålæg, f.eks. ved at bringe barnet eller den unge hjem, hvis pålægget ikke overholdes. Folketinget vedtog i juni 2010 regeringens lovforslag om bl.a. at give kommunalbestyrelsen mulighed for i tilknytning til en afgørelse om ungepålæg at træffe afgørelse om *elektronisk overvågning* (fodlænke) af den pågældende unge.

Efter regeringens opfattelse er det endvidere afgørende, at kriminalitets-truede unge har *reelle alternativer* til en kriminel løbebane. Der er derfor taget flere tiltag med henblik på at inkludere de pågældende unge i det almindelige samfundsliv for derigennem at styrke de unges selvværd og følelse af fællesskab. Regeringen har således bl.a. etableret fritidstilbud i ferieperioder i bestemte udsatte boligområder i tæt samarbejde med lokale idrætsforeninger, ligesom der fortsat er fokus på at fastholde de unge i uddannelse og job.

Fastholdelse af børn og unge i uddannelse spiller en væsentlig rolle i forebyggelsen af bande- og rockerkriminalitet. Regeringens målsætning er, at 95 pct. af en ungdomsårgang i 2015 skal have en ungdomsuddannelse, mens 50 pct. af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse. Det er i den forbindelse bl.a. afgørende at sikre, at der er fokus på *bogligt svage og socialt udsatte elever*, og regeringen har derfor afsat midler til efteruddannelse af lærere mv. i arbejdet med udsatte børn og unge.

Regeringen indgik i november 2009 en *aftale om flere unge i uddannelse og job* med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre. Aftalen har bl.a. fokus på at hjælpe udsatte unge i uddannelse og job. Initiativerne i aftalen skal dermed bl.a. bidrage til at mindske risikoen for, at de pågældende unge kommer ud i kriminalitet.

Med ungeaftalen er der sat fokus på et øget samarbejde mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU), uddannelsesinstitutioner og jobcentre for at sikre en koordineret og sammenhængende indsats. Med aftalen er der desuden skabt grundlag for, at jobcentre kan yde en aktiv og tidlig indsats over for unge helt ned til 15 år.

En stor del af de bogligt svage og socialt udsatte elever i folkeskolerne mv. er *tosprogede børn og unge*, og regeringen har derfor iværksat en lang række initiativer og forsøgsordninger mv., der kan medvirke til at styrke fagligheden for disse elever og fastholde de pågældende børn og unge i uddannelse. Der er bl.a. indført forsøg med *turbodansk* i folkeskolen, hvorved forstås intensive undervisningsforløb med mulighed for at koncentrere undervisningen i korte perioder om læsning. Regeringen har derudover nedsat den såkaldte *Tosprogs task force*, som i samarbejde med folkeskoler i fem udvalgte kommuner udvikler kommunale strategier og konkrete handleplaner, der målretter indsatsen for at højne fagligheden for tosprogede elever. Undervisningsministeriet og Integrations-

ministeriet har endelig oprettet den såkaldte *Fastholdelseskaravane*, som består af en række konsulenter fra de to ministerier, der hjælper erhvervsskolerne med at nedbringe frafaldet fra uddannelserne og yder rådgivning om evnen til konflikthåndtering, brug af anerkendende pædagogiske metoder og familiesamarbejde.

Flere af de øvrige initiativer, som regeringen har iværksat, retter sig ligeledes særligt mod *nydanske kriminalitetstruede unge*. Udsatte boligområder er karakteriseret ved en høj andel af resourcesvage beboere, herunder resourcesvage nydanske familier, hvilket bevirker, at en del unge vokser op med perifer tilknytning til skolesystemet, manglende fritidsliv og uden fritidsjob. Dermed opstår der risiko for, at disse unge tilbringer meget tid på gaden og involveres i kriminalitet. Der er på den baggrund i de senere år afsat betydelige satspuljemidler til integration af børn og unge, forsøg med belastede skoler og forebyggelse af kriminalitet i socialt udsatte boligområder. De afsatte midler er indtil videre brugt til at yde støtte til over 80 projekter og styrke rekrutteringen af frivillige.

Det drejer sig f.eks. om projektet *Get2sport*, hvor udsatte nydanske børn og unge i ghettoområderne indsluses i de lokale idrætsforeninger med hjælp fra medarbejdere, som har de fornødne kvalifikationer og dermed kan aflaste de frivillige i foreningerne. Projektet finansieres (ud over satspuljemidlerne) af Kulturministeriet, Integrationsministeriet, Socialministeriet og de deltagende kommuner.

Derudover støtter regeringen flere projekter om *fritidsjob*, der giver nydanske unge mulighed for at bruge deres fritid på en fornuftig måde og samtidig forbedre deres økonomi. Det drejer sig f.eks. om Brøndby Idrætsforenings projekt *Fra bænken til banen*, der skaffede flere hundrede nydanske unge i fritidsjob.

Regeringen har endelig via satspuljemidler ydet økonomisk støtte til forsøg med *heldagsskoler* i Odense og Københavns Kommune. Det centrale mål med heldagsskolerne er at sikre, at skolernes mange tosprogede elever bliver bedre til dansk og opnår bedre muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse. Heldagsskolen sigter mod at skabe sammenhæng i elevernes hverdag, hvor fritidsliv bliver tænkt sammen med skoledagen.

2.3.2. Den unges forældre

Regeringen lægger stor vægt på, at forældre løfter deres ansvar for, at deres børn får mulighed for at udvikle sig, får en god skolegang og ikke

begiver sig ind på en kriminel løbebane. Forældre skal holdes fast på deres ansvar, og der sættes målet ind over for de forældre, der mangler vilje eller evne til at leve op til deres forældreansvar.

Regeringen indførte således i 2006 det såkaldte *forældreplæg*, hvorefter kommuner kan pålægge forældre at foretage bestemte aktive handlinger i forhold til deres børn med henblik på at sikre, at det enkelte barn (igen) kommer ind i en positiv udvikling. Reglerne blev i 2009 skærpet, således at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om at meddele forældremyndighedsindehaveren et forældreplæg, når der er risiko for, at et barns eller en ung persons udvikling er i fare, og det vurderes at have sammenhæng med, at forældremyndighedsindehaveren ikke lever op til sit forældreansvar.

Derudover afsatte regeringen i 2009 midler til at sikre udbredelsen af anvendelsen af systematiske behandlingsprogrammer, hvor forældre bl.a. lærer at sætte grænser for deres børn – de såkaldte *forældreprogrammer*. Der iværksættes endvidere en øget informationsindsats med henblik på at udbrede de gode erfaringer med *familierådslagning og -netværksmøder*.

Der ligger en særlig udfordring i forhold til myndighedernes inddragelse af og samarbejde med forældre til *nydanske kriminalitetstruede unge*. Regeringen lægger stor vægt på samarbejdet med forældre til nydanske udsatte unge, og Integrationsministeriet har bl.a. støttet en række skoler, som har gennemført projekter med henblik på at styrke forældresamarbejde. Der er endvidere iværksat en målrettet indsats for at styrke inddragelsen af nydanske forældre til børn i grundskolen, som både fokuserer på metodeudvikling og indsatsen fra *skole-hjem-vejledere*. Skole-hjemvejlederen er en ressourceperson, der kan vejlede og støtte kolleger, ledelse og forældre på skolen om samarbejdet med nydanske forældre. Integrationsministeriet yder således støtte til udvikling og afprøvning af nye tilgange til skole-hjem-samarbejdet med nydanske forældre, ligesom ministeriet støtter etableringen af skole-hjem-vejlederordninger på udvalgte skoler.

2.3.3. Myndighedernes indsats og koordinering

Indsatsen i forhold til udsatte familier og kriminalitetstruede børn og unge er ofte karakteriseret ved, at flere forvaltninger og myndigheder er inddraget i arbejdet, hvilket stiller særlige krav til planlægningen og koordineringen af indsatsen på området. Myndighederne skal derfor sikres

de nødvendige kompetencer, herunder via adgang til den fornødne faglige ekspertbistand.

Som et led i den styrkede generelle kriminalpræventive indsats har regeringen således iværksat forsøg med *helhedsorienterede gadeplansindsatser* (såkaldte hot spot-indsatser) i belastede boligområder med meget kriminalitet, ligesom der etableres et ensartet uddannelsesforløb for gademedarbejdere, som kommunerne kan anvende til at opkvalificere relevante medarbejdere. Initiativerne er (delvis) finansieret ved satspuljemidler.

Regeringen har endvidere besluttet, at kommunerne som led i den sammenhængende børnepolitik skal lave en *plan for indsatsen* mod ungdomskriminalitet i en 3-årig periode. Med henblik på at opkvalificere kommunernes indsats får de i samme periode via en styrkelse af Videns- og specialrådgivningsorganisationen (VISO) under Socialministeriet øget adgang til rådgivning og vejledning om indsatser til at forebygge kriminalitet.

Herudover skal Ankestyrelsen følge kommunernes indsats i *300 konkrete sager årligt* i en 3-årig periode for at sikre, at kommunerne sætter hurtigt, konsekvent og tilstrækkeligt ind, når unge begår kriminalitet.

Med henblik på at tilskynde kommunerne til at styrke den forebyggende og tidlige indsats har regeringen endelig besluttet, at der skal indføres *kommunal egenbetaling* ved anbringelse af kriminelle unge. Den enkelte kommune vil således skulle betale en fast takst, når unge fra kommunen opholder sig på sikrede afdelinger eller på Kriminalforsorgens institutioner.

Hertil kommer, at Integrationsministeriet indgår aftaler med seks udvalgte kommuner om etablering af *partnerskaber om ungestrategier*, som skal sikre en koordineret generel indsats og et tæt tværfagligt samarbejde på tværs af forvaltningerne i kommunen med inddragelse af lokale aktører. Partnerskabsaftalen indgås for 2 år med mulighed for forlængelse i yderligere 2 år, hvis kommunen lever op til de fastsatte mål. Kommunerne modtager under projektperioden faglig sparring, bistand til udvikling og udmøntning af den tværfaglige strategi, løbende evaluering af indsatsen og effektmåling af de opstillede mål samt støtte til iværksættelse af udvalgte aktiviteter under strategien.

Der er endelig i forbindelse med satspuljeaftalen for 2009 afsat midler til en integrations- og kriminalpræventiv indsats over for nydanske børn og unge i udsatte boligområder. Der ydes støtte til pilotprojekter, som søger at videreudvikle en *dansk hot spot-model* – særligt på det organisatoriske plan. Støtte fra puljen forudsætter således, at der etableres et tæt samarbejde mellem forskellige relevante aktører gennem oprettelsen af lokale hot spot-task forces med repræsentanter fra bl.a. kommunen, politiet, SSP-samarbejdet, boligforeninger, offentlige institutioner i boligområdet og det lokale erhvervsliv. Task forcen skal udarbejde og gennemføre en handlingsplan med angivelse af konkrete initiativer, ansvarsfordeling samt midtvejs- og slutmål for arbejdet i projektfasen.

Regeringen lægger endelig stor vægt på, at de forskellige forvaltninger og myndigheder, som er inddraget i arbejdet med kriminalitetstruede børn og unge, udnytter mulighederne for at *udveksle oplysninger* med hinanden. Undervisningsministeriet vil således f.eks. styrke indsatsen for at informere landets skoler mv. om mulighederne for at udveksle oplysninger om bl.a. elever, der skifter skole, idet der har været eksempler på, at unge med tilknytning til bande- og rockermiljøet har skiftet skole, uden at den afgivende skole har informeret den modtagende skole om den pågældendes forhold.

2.4. Ny samlet ghettostrategi

Regeringen vil i efteråret 2010 lancere en ny samlet ghettostrategi, som sætter målrettet ind over for fysiske rammer og styrker beboersammensætningen i udsatte boligområder. Den samlede ghettostrategi vil også adressere indsatsen for at forebygge og bekæmpe kriminalitet – herunder bande- og rockerkriminalitet – med tilknytning til udsatte boligområder.

3. Intensiv politiindsats og konsekvent strafforfølgning

Indsatsen mod bande- og rockerkriminalitet er en af dansk politis allerhøjeste prioriteter, og der er i de senere år taget en lang række initiativer for at styrke den politimæssige indsats på området ikke mindst med henblik på at genskabe trygheden for beboerne i de områder, der har været berørt af konflikterne i bande- og rockermiljøet.

Politiets samlede indsats mod kriminalitet i rocker- og bandemiljøet er karakteriseret ved *massiv polititilstedeværelse* kombineret med *målrettet og systematisk efterforskning*.

Rigspolitiet udarbejdede i foråret 2009 en *overordnet strategiplan* for politiets operative indsats på området, der bl.a. er udmøntet i en *national operationsplan* for indsatsen mod kriminalitet og voldelige konflikter med udspring i bande- og rockermiljøet.

For at sikre et koordineret samarbejde mellem de relevante aktører, herunder Rigspolitiet, Rigsadvokaten, politikredsene og SKAT, nedsatte Rigspolitiet i 2009 en *national følgestab*, der jævnligt drøfter status for indsatsen mod bande- og rockerkriminalitet og forslag til nye initiativer. Staben udgør således en platform for faglige drøftelser, erfaringsudveksling og formidling af informationer.

For at sikre en tilsvarende koordinering af indsatsen mod bande- og rockerkriminalitet i de enkelte politikredse er der endvidere nedsat *lokale stabe*, hvori SKAT ligeledes deltager.

Regeringen fremlagde i foråret 2009 en samlet bandepakke med en række initiativer i form af bl.a.:

- Mere synligt politi.
- Fordobling af straffen for visse forbrydelser i tilknytning til bandeopgør.
- Markant skærpede straffe for besiddelse af skydevåben, herunder minimumsstraf på 1 års fængsel ved besiddelse af ulovlige skydevåben med ammunition.
- Udvidet mulighed for varetægtsfængsling og telefonaflytning.
- Intensiveret brug samarbejde mellem politi og SKAT om den såkaldte Al Capone-metode.
- Zoneforbud til bandevagter.
- Bande- og rockermedlemmer hurtigere til afsoning.
- Udvidet mulighed for at udvise bandemedlemmer.

På baggrund af udviklingen i antallet af voldelige konflikter i bande- og rockermiljøet blev der i oktober 2009 oprettet en særlig *tværgående bande task force*. Task forcen er etableret med henblik på at intensivere den fremadrettede efterforskning mod bande- og rockermiljøet samt for at styrke koordinationen mellem politikredsenes indsatser for at drage de mest aktive og toneangivende aktører i bande- og rockermiljøerne til ansvar for deres kriminalitet. Task forcen er sammensat af ca. 80 medarbej-

dere fra politiet og anklagemyndigheden, der understøttes af medarbejdere fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) og SKAT.

Task forcens efterforskninger og operative indsatser har indtil videre resulteret i beslaglæggelse af et stort antal våben og store mængder narkotika i bande- og rockermiljøet og ført til adskillige anholdelser, vare-tægtsfængslinger og fængselsstraffe.

For en uddybende beskrivelse af den politimæssige indsats kan der henvises til Rigspolitiets statusrapport for 2009 om rockere og bander, som blev oversendt til Folketingets Retsudvalg den 21. april 2010 (Alm. del – bilag 469). Rigspolitiets rapport indeholder en generel og overordnet beskrivelse af situationen i bande- og rockermiljøet og politiets indsats på området. Det fremgår bl.a. af rapporten, at dansk politi ved udgangen af 2009 overvågede 115 rockerklubber og bander med i alt 1.305 tilknyttede personer, og at der i 2009 blev rejst mere end 3.100 sigtelser mod personer tilknyttet rocker- og bandemiljøet, ligesom samme personkreds modtog mere end 1.600 fældende afgørelser for relevant kriminalitet og sammenlagt blev idømt over 300 års fængsel.

Rigsadvokaten og Rigspolitiet vurderede senest i marts 2010, at der samlet set ikke er grundlag for at iværksætte en undersøgelse af spørgsmålet om at søge visse bande- og rockergrupper opløst ved dom. Det har således hidtil været politiets og anklagemyndighedens vurdering, at dette ikke er en farbar vej. Justitsministeren vil umiddelbart efter sommerferien indbyde Folketingets partier til et møde med rigsadvokaten og rigspoliti- chefen med henblik på at drøfte, om den mellemliggende udvikling giver anledning til fornyede overvejelser.

4. Gå efter pengene

Regeringen lægger som nævnt vægt på at sikre en helhedsorienteret og sammenhængende myndighedsindsats over for bande- og rockerkriminalitet. Det gælder også i forhold til afdækning af økonomiske og skattemæssige forhold, som kan forfølges strafferetligt og/eller som led i SKATs indsats.

SKAT og politiet har igennem en årrække samarbejdet om at ramme bande- og rockermedlemmerne på det økonomiske udbytte af deres illegale aktiviteter – den såkaldte *Al Capone-metode*. Dette samarbejde er

blevet yderligere styrket dels i forbindelse med bandepakken i foråret 2009, dels i forbindelse med finanslovsaftalen for 2010.

Sideløbende hermed fastholdes fokus på at bekæmpe *hvidvask* af udbytte fra kriminalitet, herunder fra bande- og rockerkriminalitet.

4.1. Al Capone-metoden

SKAT har gennem de senere år opbygget en særlig enhed med fokus på økonomisk kriminalitet (*Økokrim*), der bl.a. varetager skattemyndighedernes indsats mod bande- og rockerkriminalitet. Det følger af finanslovsaftalen for 2010, at Økokrim udbygges med 40 årsværk med henblik på yderligere at styrke indsatsen på bande- og rockerområdet. SKAT har navnlig udmøntet det intensiverede samarbejde ved en styrket synlig indsats og ved øget anvendelse af Al Capone-metoden.

For så vidt angår den *synlige indsats* har SKAT og politiet i løbet af 2009 gennemført en lang række kontrolaktioner rettet mod køretøjer på udenlandske nummerplader, herunder navnlig svenske nummerplader. Der er i den forbindelse beslaglagt mere end 200 køretøjer, herunder flere køretøjer i luksusklassen tilhørende personer med tilknytning til bande- og rockermiljøet. SKAT deltager endvidere i politiets kontrolaktioner rettet mod aktiviteter i bande- og rockermiljøet, og der er i den forbindelse foretaget udlæg i større pengebeløb, motorcykler, biler, smykker mv. tilhørende bandemedlemmer eller rockere.

Med *Al Capone-metoden* udpeger politiet relevante personer med tilknytning til bande- og rockermiljøet, hvorefter SKAT systematisk gennemgår de pågældendes økonomiske og skattemæssige forhold, herunder de pågældendes eventuelle virksomheder. Herudover foretager SKAT kontrol af de udpegede personers samhandelspartnere for at sætte ind mod tilførslen af kapital til bande- og rockermiljøerne. Hvis der ikke umiddelbart er grundlag for at rejse en skattesag, følges de pågældende, idet SKAT løbende indsamler og vurderer eventuelle nye relevante oplysninger.

SKAT har i 2009 gennemgået de økonomiske og skattemæssige forhold for mere end 1.000 personer med tilknytning til bande- og rockermiljøet.

Regeringen overvejer for tiden – på baggrund af de gode resultater med SKATs og politiets samarbejde – muligheden for at udbrede Al Capone-metoden til et lignende samarbejde mellem SKAT og Beskæftigelsesmi-

nisteriet om systematisk gennemgang af personer med tilknytning til bande- og rockermiljøet, som modtager overførselsindkomst, med henblik på at intensivere og systematisere indsatsen over for uberettiget udbetaling af overførselsydelse til denne personkreds.

4.2. Afdækning af hvidvask

Regeringen har fastholdt fokus på indsatsen mod hvidvask, og hvidvaskeloven udgør et væsentligt redskab i forebyggelsen og bekæmpelsen af den organiserede kriminalitet, herunder bande- og rockerkriminalitet.

Hvidvaskeloven forpligter bestemte typer af virksomheder, der er særligt udsat for at blive anvendt til at hvidvaske penge fra kriminelle aktiviteter, til at identificere deres kunder og til at opbevare oplysninger om kundernes transaktioner. Derudover skal disse virksomheder følge kundernes transaktioner og reagere på mistænkelige transaktioner. Virksomhederne har underretningspligt og skal omgående underrette Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet (SØK) om mistænkelige transaktioner, hvis mistanken vedrører en lovovertrædelse, der kan straffes med over 1 års fængsel.

Hvis en virksomhed, der er omfattet af hvidvaskeloven, bliver opmærksom på, at en kunde, der formodes at have tilknytning til bande- og rockermiljøet, forsøger at hvidvaske penge, har virksomheden således pligt til at underrette SØK. Politiet vil herefter have adgang til de oplysninger, som virksomheden er forpligtet til at opbevare, efter retsplejelovens almindelige bestemmelser herom.

Finanstilsynet, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og Advokatrådet fører et risikobaseret tilsyn med, at de omfattede virksomheder overholder hvidvaskeloven. I det såkaldte HvidvaskForum er der endvidere etableret et formaliseret samarbejde mellem Finanstilsynet, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Advokatrådet, SKAT, SØK, Erhvervs- og Byggestyrelsen, Udenrigsministeriet samt Justitsministeriet.

5. Hjælp ud af miljøet

Som beskrevet ovenfor har regeringen taget en række tiltag med det formål dels at sikre en effektiv og konsekvent retshåndhævelse over for bande- og rockermedlemmer, dels at styrke indsatsen for at forebygge, at utilpassede unge bliver tiltrukket af og rekrutteret til bande- og rockermiljøerne.

Det er imidlertid samtidig vigtigt at sikre, at unge, som allerede er kommet ud på et skråplan, tilbydes en vej ud af de kriminelle miljøer.

5.1. Screening og behandling

Regeringens initiativer for en markant styrket, forebyggende og langsigtet indsats mod ungdomskriminalitet fra oktober 2009 indebærer således bl.a., at alle unge på sikrede institutioner og i Kriminalforsorgens institutioner skal *screenes* med henblik på at afdække psykiatriske problemer, så der hurtigere og mere effektivt kan sættes ind med relevant behandling for at forebygge yderligere kriminalitet.

Indsatsen i perioden, hvor den unge er i varetægtsfængsel eller varetægtsurrogat, skal endvidere generelt styrkes. Unge misbrugere på sikrede afdelinger skal således tilbydes et *forbehandlingsprogram mod misbrug*, ligesom det er understreget over for landets kommuner, at der skal udarbejdes en *børnefaglig undersøgelse* (§ 50-undersøgelse) og en handlingsplan for unge i varetægt. Det er derudover tydeliggjort over for kommunerne, at tilbud om at få tildelt en *støtteperson*, f.eks. en mentor, skal indgå i kommunernes overvejelser i forhold til børn og unge, der har særlig behov for stabil voksenkontakt. Denne mentorordning finder i øvrigt anvendelse over for både kriminelle og kriminalitetstruede unge. Samtidig skal unge på sikrede afdelinger eller tilknyttede åbne afdelinger tilbydes efterprøvede *kognitive behandlingsprogrammer*, herunder f.eks. programmer i vredeshåndtering.

Endelig skal der ske en *stærkelse af uddannelsesindsatsen og forbedring af udslusningen* og den opfølgende støtte i forhold til løsladte unge. Unge, der har afsonet frihedsstraf, været varetægtsfængslet eller anbragt i varetægtsurrogat, skal således i forbindelse med udslusningen have et tilbud om f.eks. en fast kontaktperson, mentor eller om uddannelse.

5.2. Projekt ”High:Five”

Regeringen er generelt meget optaget af at sikre, at unge med kriminalitetsproblemer i videst muligt omfang kommer i beskæftigelse. Beskæftigelsesministeriet iværksatte således i 2005 det landsdækkende projekt *High:Five*, der er målrettet unge i alderen 15-25 år, som er i risiko for at blive marginaliseret på grund af kriminalitet. Formålet med projektet er – i et tæt samarbejde mellem kommuner, lokale interessenter, politikredse, kriminalforsorgen og et stort antal private virksomheder – at skabe

kontakter, der danner grundlag for, at projektets målgruppe kommer i praktik og herefter i job eller uddannelse. Mere end 300 unge, som har deltaget i projektet, er kommet i arbejde eller under uddannelse.

5.3. Exit-programmer

Både politiet og kommunerne oplever, at der er personer med tilknytning til bande- og rockergrupper, som er motiverede for at komme ud af miljøet, og som har brug for særlig hjælp og støtte i den forbindelse.

Regeringen vil derfor udarbejde et nationalt koncept for såkaldte exit-programmer. Rigspolitiets nationale følgestab på bandeområdet nedsatte således i december 2009 en projektgruppe, der skal undersøge muligheder og barrierer forbundet med etablering af exit-programmer for medlemmer af bande- og rockergrupperinger, bl.a. under inddragelse af udenlandske erfaringer. Der er tale om en bredt sammensat arbejdsgruppe med repræsentanter fra Rigspolitiet, kommunerne, kriminalforsorgen, SKAT og Rigsadvokaten.

Projektgruppens oplæg til et nationalt koncept for exit-programmer forventes at kunne færdiggøres umiddelbart efter sommerferien, hvorefter det vil blive behandlet i det tværministerielle udvalg til koordinering af indsatsen mod bande- og rockerkriminalitet.

5.4. Bedst mulige afsoning og udslusning

Regeringen er meget opmærksom på afsoningsforholdene for personer med tilknytning til bande- og rockermiljøet med henblik på at forebygge problemer i forbindelse med afsoningen, herunder i forhold til personer som ønsker at forlade de kriminelle grupper. Der foretages således i det enkelte tilfælde en konkret vurdering, som skal sikre, at der ved valg af institutioner mv. sker en nøje kortlægning af trusselsniveauet. Herudover mødes kriminalforsorgen og politiet jævnligt med henblik på bl.a. at drøfte afsoningsforholdene for personer fra bande- og rockermiljøet.

Hertil kommer, at regeringen har iværksat en analyse med henblik på at fastlægge kriminalforsorgens fremtidige kapacitets- og sikkerhedsbehov. Analysen, der forventes at være færdig i september 2010, vil bl.a. forholde sig til sikkerheden omkring forholdene for afsonere, der er truet af andre indsatte.

Regeringen har endvidere sat generel fokus på at sikre en tæt og konsekvent opfølgende indsats ved overgangen fra fængsel til frihed. Justitsministeriet har i den forbindelse iværksat en undersøgelse af, om udslyningsindsatsen kan omprioriteres, så der bliver mulighed for at styrke den resocialiserende indsats i forbindelse med løsladelse. Arbejdet forventes afsluttet i efteråret 2010.

6. Ny viden

6.1. Konferencen ”Bryd fødekæden til banderne”

Regeringen lægger stor vægt på at inddrage erfaringerne fra alle relevante aktører, herunder ikke mindst de mange praktikere der har daglig berøring med problemstillinger omkring utilpassede unge og bande- og rockermiljøerne. Det gælder f.eks. de mange skolelærere, socialrådgivere, politifolk, SSP-konsulenter, klubmedarbejdere, integrationskonsulenter og familievejledere mv., som har berøring med børn og unge i hverdagen.

Justitsministeriet holdt derfor den 29. januar 2010 konferencen ”*Bryd fødekæden til banderne*” med det formål at drøfte, hvordan rekrutteringen til bande- og rockergrupperne kan bremses. Målgruppen for konferencen, der havde mere end 400 deltagere, var netop de praktikere, som beskæftiger sig med børn og unge i hverdagen og dermed har indsigt i, hvordan myndighedernes samlede og koordinerede indsats tilrettelægges mest hensigtsmæssigt.

De data, der blev indsamlet under konferencens workshopper mv., inddrages bl.a. i det nedenfor beskrevne forskningsprojekt om rekruttering af børn og unge til bande- og rockergrupper samt i det tværministerielle udvalg til koordinering af indsatsen mod bande- og rockerkriminalitet.

6.2. Forskningsprojekter

Med henblik på at tilvejebringe bedre forskningsbaseret viden om rodårsagerne til problemerne med bande- og rockerkriminalitet har regeringen - som led i udmøntningen af planen mod ungdomskriminalitet - iværksat et omfattende forskningsprojekt vedrørende *grundlaget for rekruttering af børn og unge til kriminelle bander*. Projektet skal sikre en yderligere afdækning af de strukturer, der giver grobund for rekruttering af børn og unge til kriminelle bander, for at give et bedre grundlag for at gribe ind over for disse strukturer og dermed rekrutteringen. Som nævnt ovenfor

indgår bl.a. resultaterne af konferencen ”*Bryd fødekæden til banderne*” i arbejdet.

Som led i udmøntningen af planen mod ungdomskriminalitet vil regeringen endvidere – i tilknytning til en evaluering af samspillet mellem mentorer, tilsynspersoner, koordinatore, faste kontaktpersoner og andre relevante støttepersoner i forhold til kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge – iværksætte et forskningsprojekt med henblik på at *belyse værdien af de forskellige former for støttepersoner*.

Endelig har Rigspolitiet iværksat et forskningsprojekt, der er organiseret i fire arbejdsgrupper, som fokuserer på henholdsvis *forebyggelsesstrategier, forskning og analyse, uddannelse samt vidensdeling*. Et af delprojekterne vedrører kortlægning og analyse af livsforløb for banderelaterede personer i form af bl.a. sociale baggrunde, demografiske karakteristika, kriminalitet, skolegang, uddannelse, misbrug, familieforhold og kontakt med det psykiatriske behandlingssystem. Projektet tager sigte på at opnå ny viden, der kan anvendes i en politimæssig kontekst både på det forebyggende område og i den operative indsats.

7. Indsatsen fortsætter

Regeringen lægger afgørende vægt på at fastholde den massive og helhedsorienterede tværsektorielle indsats for at forebygge og bekæmpe bande- og rockerkriminalitet. Regeringen vil således fortsat – bl.a. gennem det tværministerielle udvalg – løbende overveje, om der kan være behov for nye tiltag på området.